

Internationella rapporten 2012

Ingvar Eriksson, Svenska Pig

Svenska Pig deltar i ett internationellt nätverk, InterPIG. I nätverket jämförs produktionsresultat från medlemsländerna och ekonomiska parametrar. Nätverket fungerar också som en referensgrupp och kunskapsbank för olika aktuella frågor i respektive land. I denna rapport redovisas produktionsresultat och kostnadsjämförelser mellan åren 2004-2011.

Vid årets InterPIGMöte i Bygholm, Danmark fanns följande länder representerade; *Belgien Brasilien, Danmark, Frankrike, Irland, Nederländerna, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland, USA och Österrike.*

Förutom dessa länder ingår även Italien, Kanada och Tjeckien i InterPIG. Samtliga länders resultat redovisas i rapporten. Brasiliens resultat är uppdelade i två regioner; Brasilien (SC) och Brasilien (MT). Det beror på landets storlek och att det finns stora variationer i förutsättningarna beroende på vilken region som produktionen finns i.

Sammanfattning

År 2011 präglades grisproduktionen i Sverige av en mycket dålig lönsamhet. Bilden var densamma, om än inte lika uttalad, för övriga länder inom InterPIG, med ett undantag. USA var det enda landet inom InterPIG där intäkterna översteg produktionskostnaderna 2011, mycket tack vare en framgångsrik och lönsam export.

Som en följd av den pressade ekonomin väljer grisföretagare med för höga produktionskostnader eller för dåliga produktionsresultat att sluta med sin produktion. De grisföretagare som blir kvar är de som hela tiden lyckas höja sin avkastning samt hålla ned kostnaderna. Detta är ett generellt mönster för alla länder inom InterPIG, vilket också avspeglar sig i resultatutvecklingen för de olika produktionsmått; alla blir hela tiden lite bättre.

Även Sverige hävdar sig väl, vad det gäller produktionsförbättringar, med undantag för smågrisöverlevnad, där vi har stora utmaningar framöver. Däremot ökar produktionskostnaderna per kg kött allt mer. Detta gäller i synnerhet byggnadskostnaderna, där Sverige på grund av sin lagstiftning har distanserat sig från övriga EU. Svenska grisföretagare är påförda kostnader som ännu inte kunnat tas ut på marknaden via ett bättre avräkningspris.

Ekonomi

EU är fortfarande en nettoexportör av griskött, med en självförsörjningsgrad på ca 107 %, varför exporten till länder utanför EU är viktig. Men där är konkurrensen hård från andra stora exportländer som USA, Kanada och Brasilien. Detta har påverkat lönsamheten negativt inom grisproduktionen i Europa sedan några år tillbaka.

Tabell 1. Världsmarknaden för griskött 2011 i miljoner ton (Källa Landbrug och fødevarer)

Export		Import	
USA	2,0	Japan	1,3
Kanada	1,7	Kina	0,6
EU	1,6	USA	0,9
Brasilien	0,6	Ryssland	0,9

Under 2011 har lönsamheten pressats på grund kraftigt stigande foderpriser. I diagram 1 nedan visas kostnadsförändringen per kilo kött mellan 2004 och 2011. Jämfört med 2010 är stapeln som visar kostnaden för 2011 högre för samtliga länder med undantag för Tjeckien.

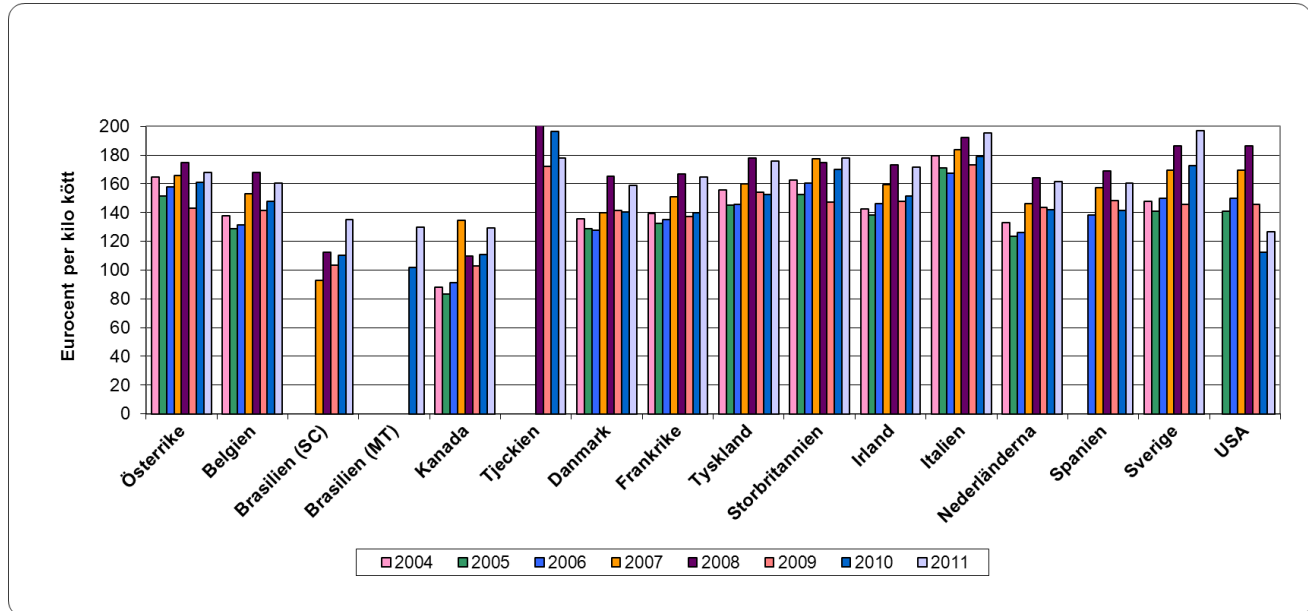

Diagram 1. Kostnadsförändring i eurocent per kilo kött, 2004-2010

Även valutan är en faktor som har haft effekt på de svenska kostnaderna. I InterPig används inte någon valutakorrigerings vilket gör att de länder som inte använder euron, eller inte har valutan fixerad till euron får större svängningar mellan åren eftersom redovisningen inom InterPIG görs i euro. Under 2011 har den svenska kronan stärkts ytterligare gentemot euron. Valutakursen var 2011 i genomsnitt 9,03 kr jämfört med 9,54 kr år 2010 och 10,62 kr år 2009.

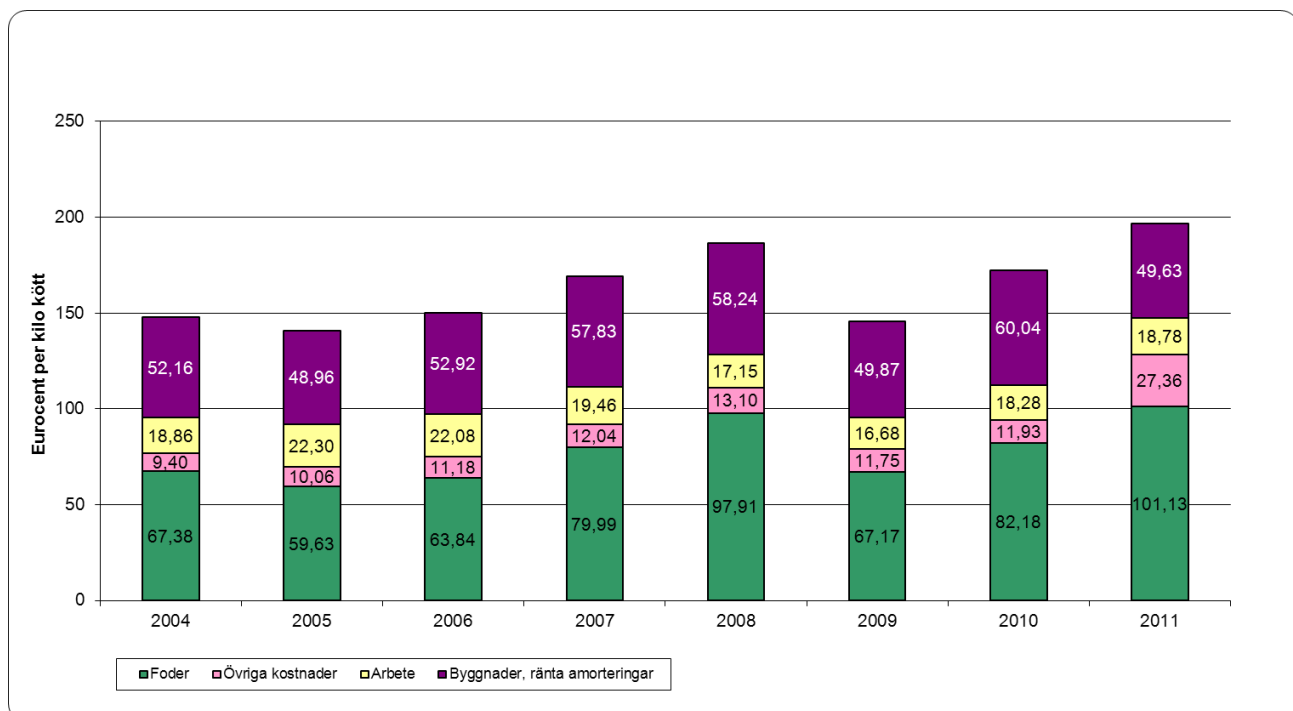

Diagram 2. Sveriges kostnadsförändring, 2004-2011.

Diagram 3 visar att endast USA haft en grisproduktion där intäkterna varit större än produktionskostnaderna under 2011.

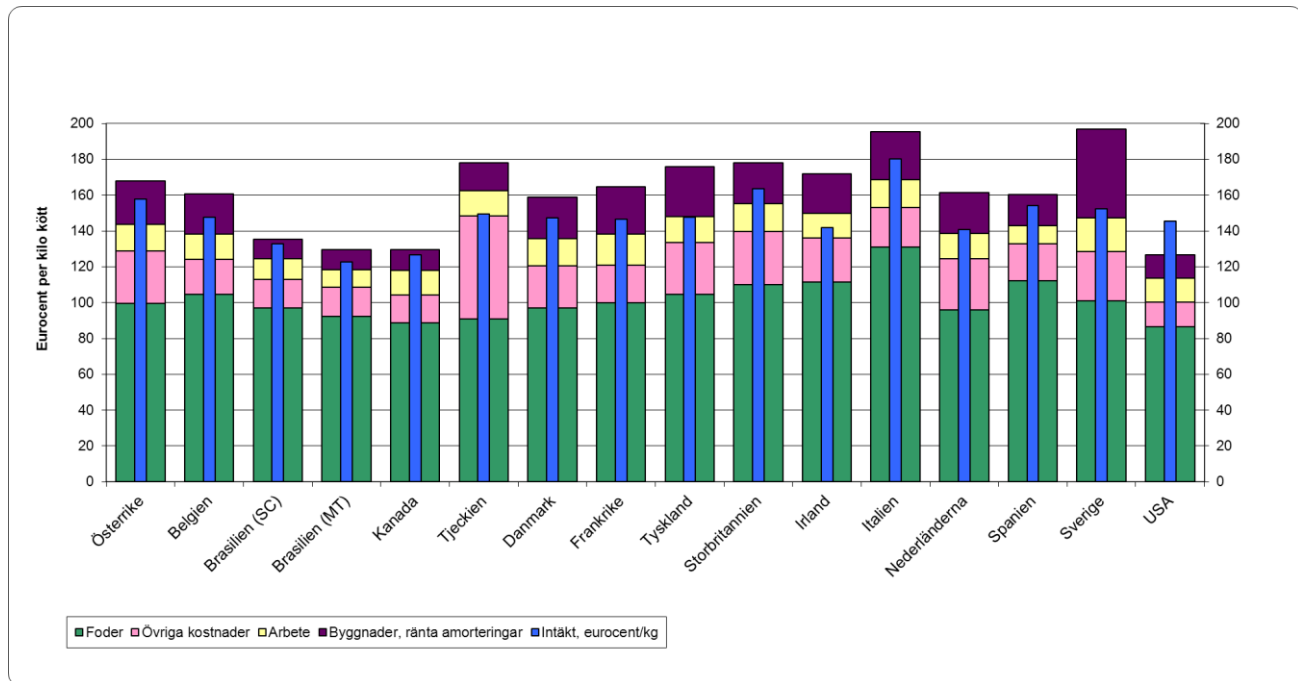

Diagram 3. Lönsamhet 2011.

I Sverige är byggnaderna, produktionskostnad per plats samt räntor och amorteringar, den kostnad som gör att produktionen fördyras avsevärt. Detta hänger ihop med den strängare djurskyddslagstiftningen som kräver större utrymme per gris än i övriga länder. I InterPIG beräknas byggnadskostnaden på nybyggnation för att alla ska ha samma utgångsläge. Varje medlemsland sätter själv avskrivningstiden på byggnaderna. Jämfört med övriga länder har Sverige en kort avskrivningstid (20 år), särskilt med tanke på de höga byggproduktionskostnaderna räknat per slaktsvinsplats respektive per suggplats. Orsaken till detta kan vara att det i Sverige ställs höga krav på lönsamhet och en tuff amorteringstakt. Bland de 15 InterPIG-länderna har 10 st valt en avskrivningstid för byggnader på 22-30 år. Det finns stora kvalitetsskillnader på stallbyggnaderna mellan de olika länderna. Vald avskrivningstid är oftast kopplad till stallbyggnadens pris, ju billigare stall desto kortare avskrivningstid. Med samma avskrivningstid som man valt i Danmark (25 år) så skulle den svenska ränte- och avskrivningskostnaden för byggnader minska med ca 50 öre per kg eller ca 3 % av den totala produktionskostnaden.

Det är inte bara produktionskostnaden som påverkar lönsamheten. Andra viktiga faktorer är slakteriernas omkostnader, betalningsförmåga och marknadsandelar samt olika former av specialisering, marknadskoncept (Rapport nr 1136 från VSP, Danmark). Diagram 4 visar att Sverige är det land som har högst produktionskostnader per kg kött, följt av Italien och Storbritannien. I dessa två länder betalas grisköttet bäst medan svensk notering hamnar på femte plats (se diagram 5). Så relativt sett är lönsamheten bättre i Italien och Storbritannien än i Sverige. Tack vare konceptproduktion lyckas man i dessa länder få ut en merbetalning på marknaden som kompenserar för högre produktionskostnader.

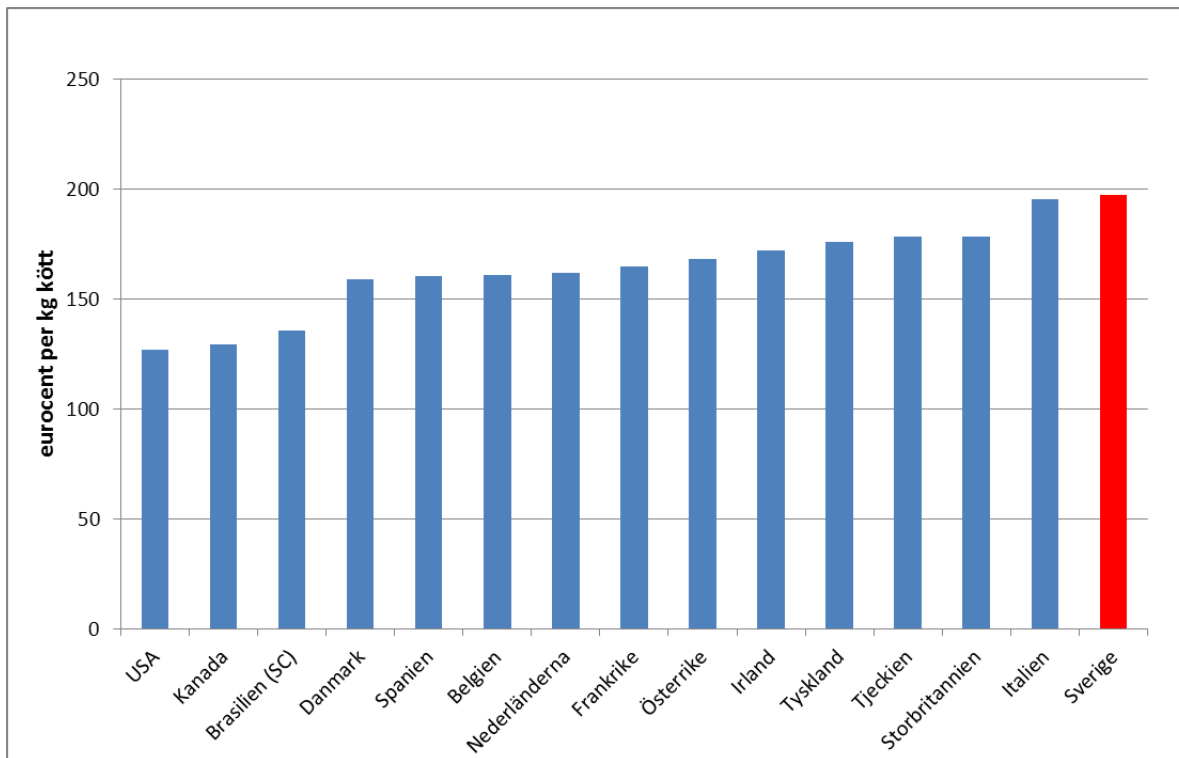

Diagram 4. Produktionskostnad per kg griskött 2011

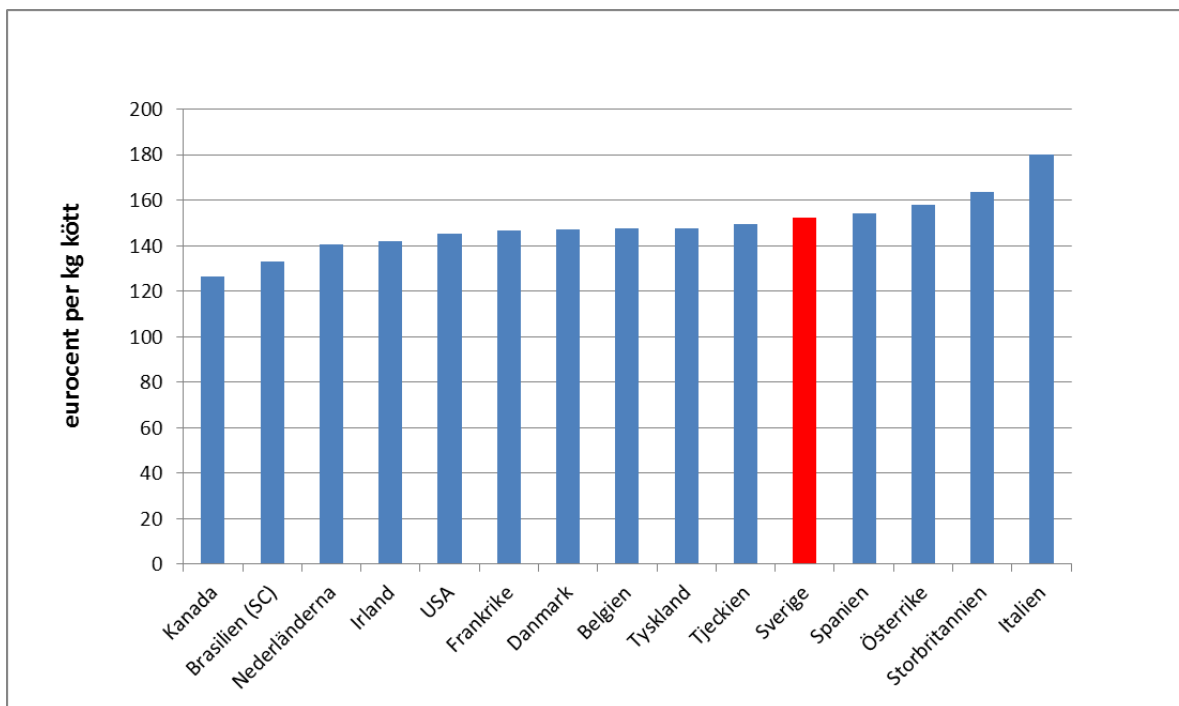

Diagram 5. Intäkt per kg griskött 2011

Suggor

Utvecklingen av kullresultatet har för svensk del varit positiv de senaste åren. År 2004 föddes i genomsnitt 12,1 grisar per kull och 2011 var resultatet uppe 13,1 levande födda. Många faktorer har bidragit till detta, till exempel bättre genetisk och hälsomässig standard på suggorna samt bättre foder och utfodringsrutiner. Den största utmaningen för svensk del är att förbättra bland annat arbetsmetoder och miljöfaktorer för att öka smågrisöverlevnaden. Trots att antalet levande födda ökat med en gris per kull så har antalet avvanda bara ökat med 0,4 grisar per kull. De länder som visat på störst resultatförbättring vad det gäller levande födda grisar är Danmark, Nederländerna, Tyskland och USA. De har ökat med 1,7 till 2,1 grisar per kull under perioden 2004 till 2011. Antalet avvanda per kull har i nämnda fyra länder ökat med 1,2 till 2,1 grisar.

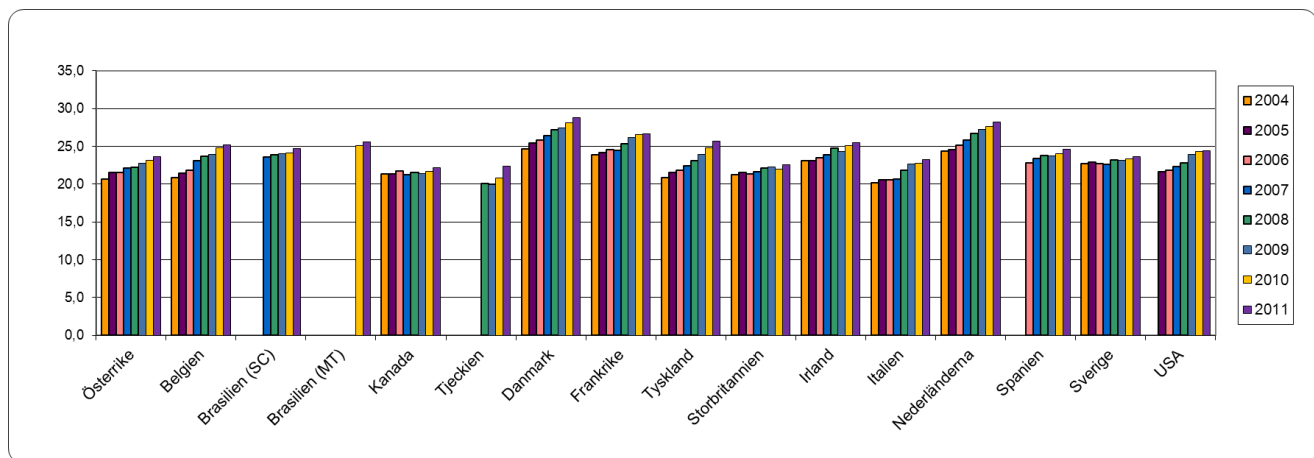

Diagram 6. Antal avvanda grisar per årssugga, 2004-2011.

Det svenska lagkravet på minst 28 dagars digivningstid leder till färre kullar per sugga och år än i länder med kortare digivningstid. I Sverige är i digivningstiden i genomsnitt 33 dagar, i Danmark 30 dagar. Minst tid har USA, Kanada och Brasilien som har 21 dagar. Under 2011 fick svenska suggor i genomsnitt 2,21 kullar per år jämfört med 2,26 i Danmark och 2,37 i USA (diagram 7).

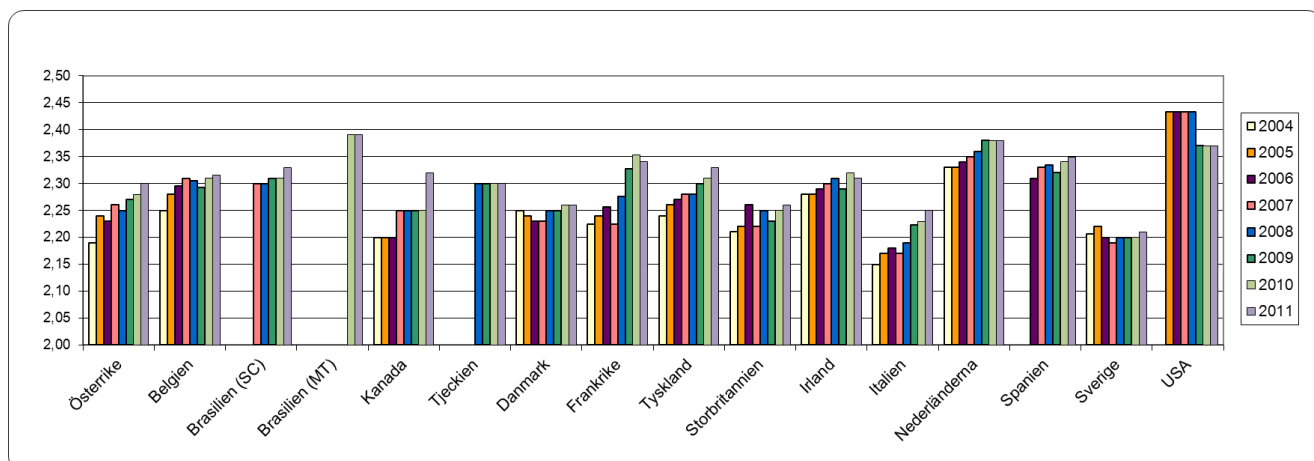

Diagram 7. Antal kullar per årssugga, 2004-2011.

Den längre ditiden samt den högre smågrisoddligheten, vilket ger färre avvanda, är de viktigaste bidragande orsakerna till att Sverige ligger lägre i antalet producerade grisar än merparten av länderna inom InterPIG. Resultatet skulle dock ha varit ännu sämre om det inte vore för att dödligheten efter avvänjning, i tillväxtled och slaktgrisledd, är mycket låg jämförd med andra länder.

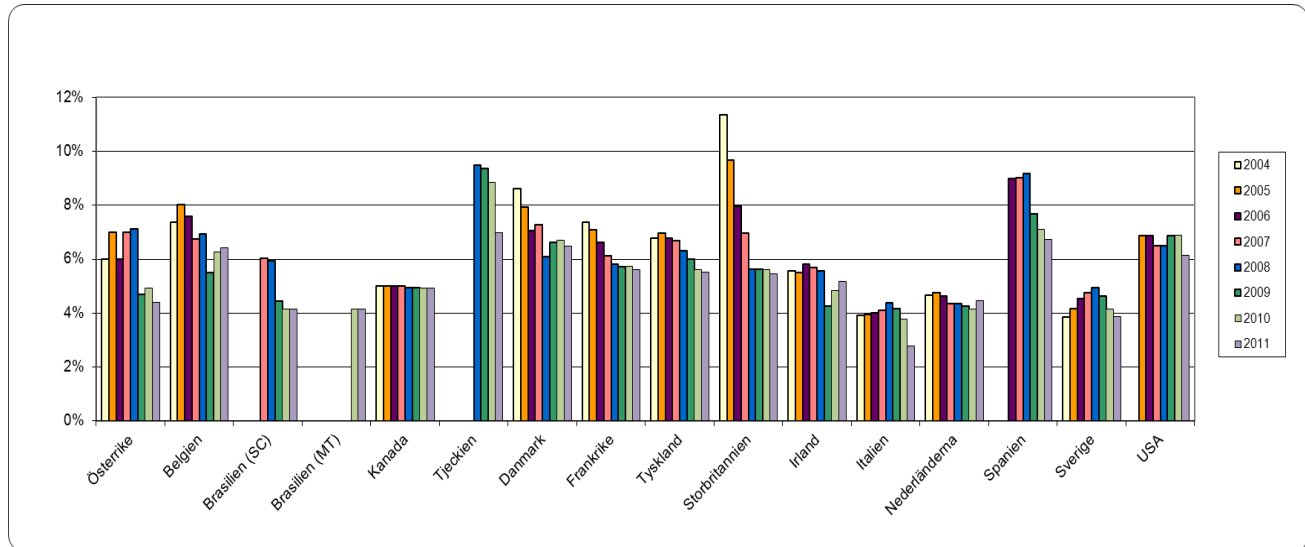

Diagram 8. Dödlighet avvänjning till slakt, 2004-2011.

De länder som tar fram flest antal grisar per sugga och år är Danmark och Nederländerna, med 28,8 respektive 27,6 avvanda.

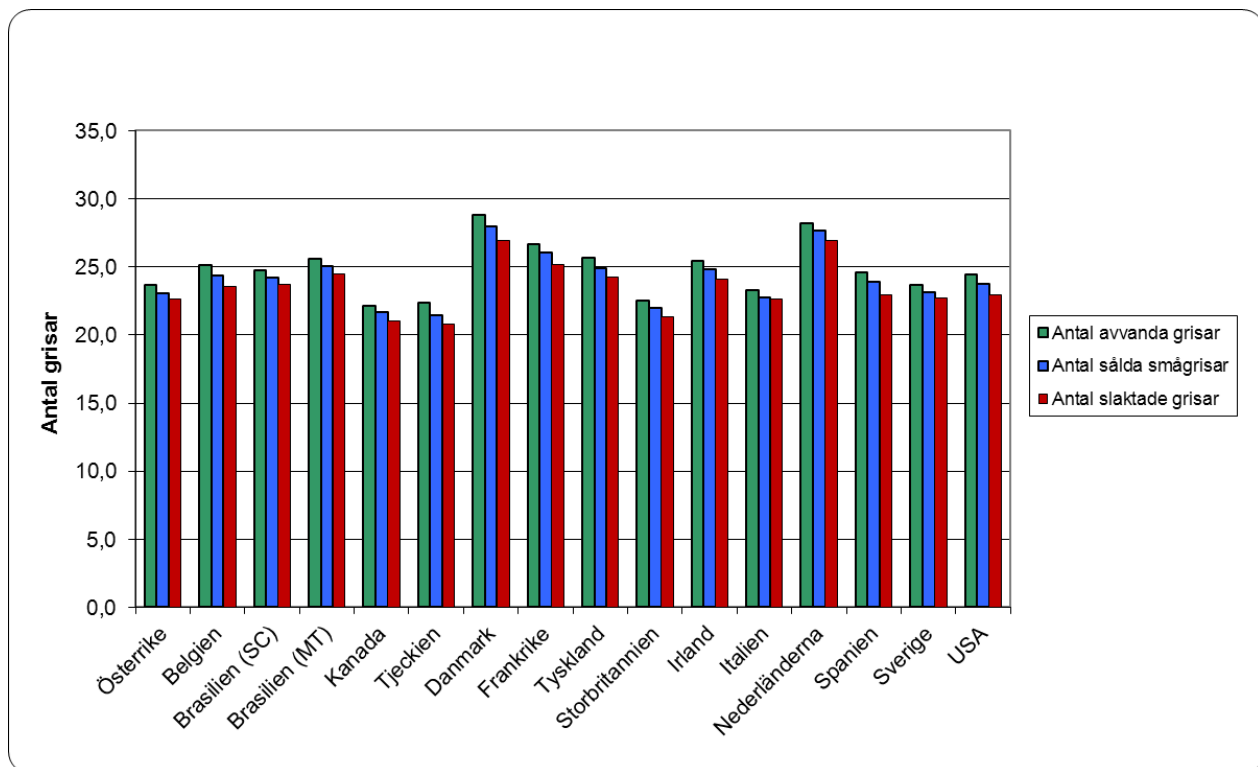

Diagram 9. Antal producerade grisar per årssugga 2011

Slaktgris

Det är svårt att göra rättvisa jämförelser av produktionstekniska effektivitetsmått i slaktgrisledet eftersom produktionen skiljer sig ganska mycket mellan länderna. Storbritannien, Irland, Danmark och Spanien har i genomsnitt slaktvikter runt 80 kg, vilket är 10- 15 % lägre än övriga InterPIG-länder med undantag för Italien där slaktvikten är nästan 130 kg. Insättningsvikten är också olika mellan länderna.

Tabell 2. Produktionstekniska mått, slaktgris 2011

	Slakt-vikt varm	Slakt-grisen av-räknas vid varm vikt/ kall vikt	Insättn.-vikt, kg	Levan-de vikt vid slakt	Daglig tillväxt, g/dag	Kg foder per kg tillväxt	Om-gångar per plats och år	Dödlig-hets-%
Österrike	95,3	varm	32,1	119,4	782	2,87	3,0	1,8
Belgien	91,9	varm	23,0	112,1	651	2,91	2,54	3,4
Brasilien MT	84,7	varm	22,0	115,0	831	2,6	3,07	2,2
Kanada	95,4	varm	30,0	119,3	880	3,0	3,53	3,0
Tjeckien	88,4	kall	32,9	111,3	753	2,94	3,26	2,9
Danmark	81,6	varm	31,1	106,9	898	2,72	3,99	3,7
Frankrike	91,2	kall	31,3	116,2	796	2,82	3,21	3,4
Tyskland	95,6	varm	30,0	120,8	763	2,87	2,9	2,6
Storbritannien	80,7	kall	36,8	102,6	784	2,82	4,02	2,9
Irland	80,0	kall	36,5	102,8	804	2,87	4,08	2,7
Italien	129,8	kall	35,0	165,0	640	3,68	1,74	0,7
Nederländerna	92,4	varm	25,0	116,2	799	2,6	3,01	2,4
Spanien	82,3	varm	19,0	107,5	682	2,68	2,66	3,8
Sverige	90,7	kall	31,5	119,1	903	2,81	3,26	1,8
USA	92,8	varm	18,1	123,4	800	2,83	2,6	3,5

Sverige, Danmark och Kanada har bäst tillväxthastighet i slaktgrisledet medan grisarna i Storbritannien, Frankrike och Irland växer snabbast i tillväxtledet. Om man ser över grisens hela produktionstid, från födsel till slakt, har grisarna i Sverige, Kanada, USA och Brasilien (MT) den bästa tillväxten, 661-666 gram per dag.

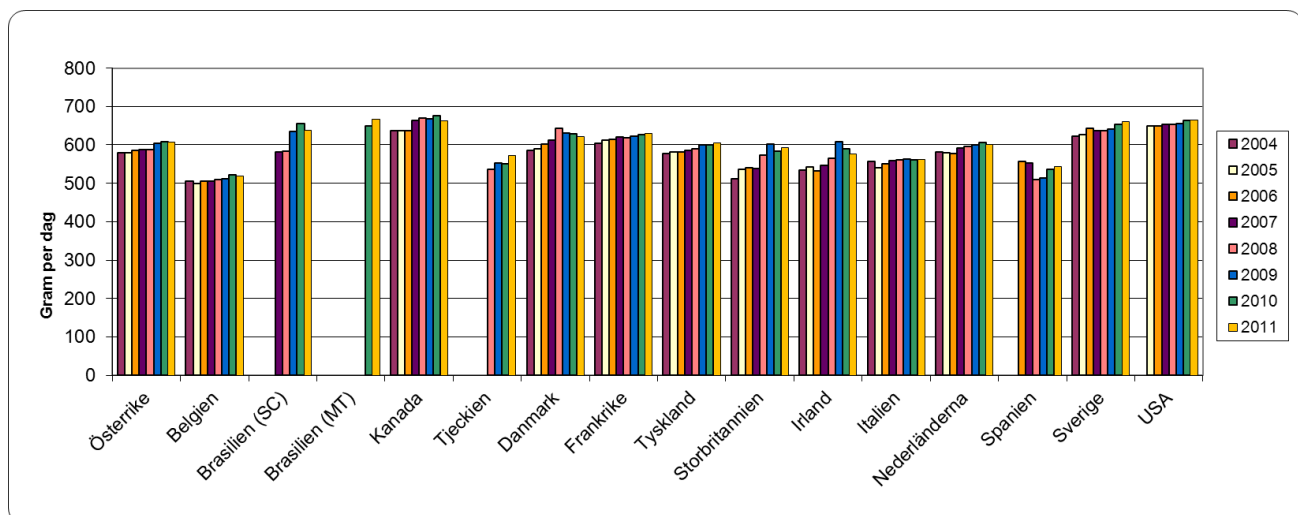

Diagram 11. Tillväxthastighet per dag från födsel till slakt, 2004-2011.

Foderutnyttjande

Nyckeltalet daglig tillväxt bör dock inte ges alltför stor vikt vid en resultatjämförelse. Det är fodereffektiviteten och foderkostnaden per kg slaktad vikt som har störst ekonomisk betydelse. Priset på fodret styrs bland annat av ingående foderråvaror och därmed energiinnehållet. Danmark, Tyskland, Storbritannien, Irland och Nederländerna har alla ett energiinnehåll i slaktgrisfodret på över 13 MJ OE, i Sverige är energiinnehållet runt 12,4 MJ OE. Även Kanada har lågt energiinnehåll (12,05 MJ OE). En jämförelse av fodereffektiviteten från avvänjning till slakt, räknat i MJ OE per kg tillväxt, placerar Sverige på första plats bland InterPIG-länderna.

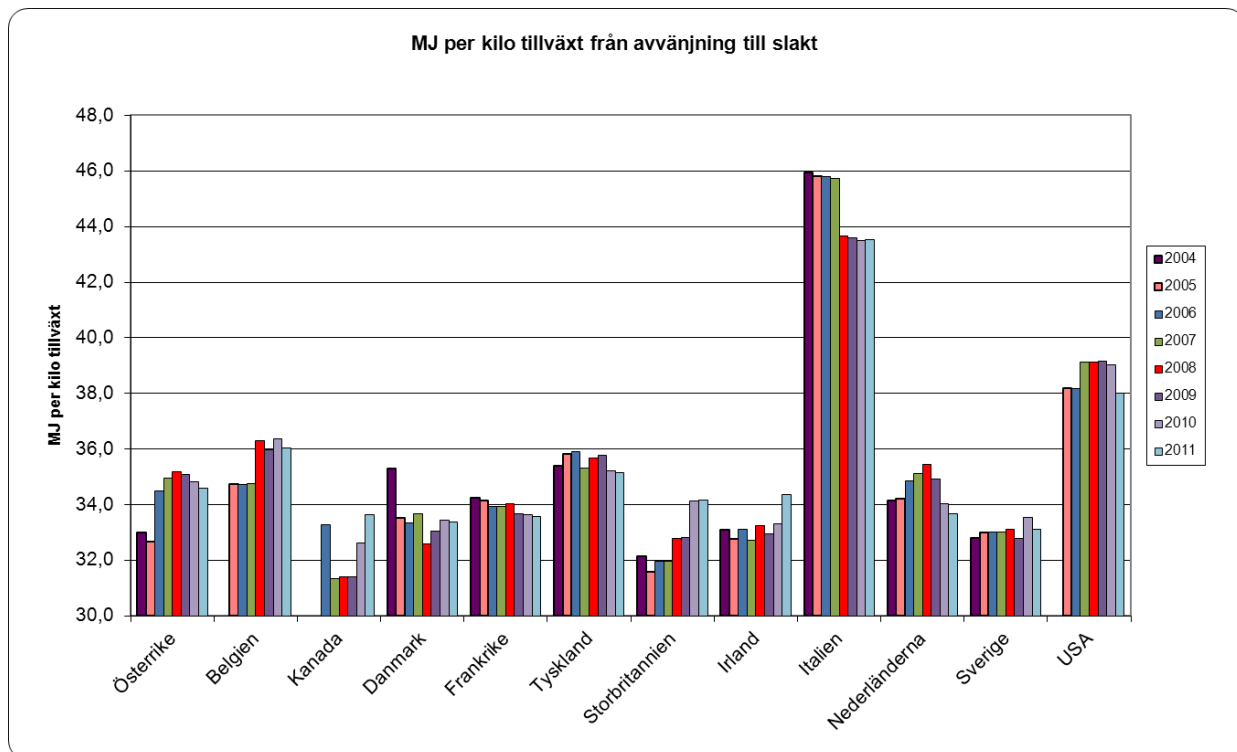

Diagram 12. Foderutnyttjande från avvänjning till slakt, MJ OE per kilo tillväxt, 2004-2011.

Slutord

Europeisk grisproduktion står inför stora förändringar när det nya EU-direktivet införs 2013. Direktivet föreskriver att suggorna ska hållas lösa i grupp från fyra veckor efter seminering och fram till en vecka före grisning. Avsikten med direktivet, förutom att höja djurskyddet, är att jämna ut konkurrensvillkoren inom EU. De prognoser som gjorts pekar på en produktionsminskning med cirka 5 % och prishöjningar på 10 %. Prognoser är alltid vanskliga att göra, men mycket tyder på att grisproduktionen inom EU kommer att minska. Det har varit en lång följd av år med dålig lönsamhet, och det är många producenter som inte orkar bära kostnaden som det innebär att bygga om sina suggstallar för att klara EU-direktivets krav. Svensk grisläring får därmed en konkurrensfördel eftersom vi slipper denna kostnad i och med att svensk grisproduktion (tillsammans med Storbritannien) redan klarar kraven.

Vad som behövs nu är framförallt hopp och framtidstro i branschen. Det finns en god potential i svensk grisproduktion. Från år till år ser vi att produktionsresultaten blir bättre, vilket även resultatjämförelserna i denna rapport visar. Med en minskad skillnad i konkurrensvillkor så borde det finnas förutsättningar att vända den negativa trenden och få en nysatsning i svensk grisproduktion.